

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Improvisatoren

Citation: Andersen, H. C.: "Improvisatoren", i Andersen, H. C.: *Improvisatoren*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1991, s. 80. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen03val-shoot-idm140167598536672/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Improvisatoren

ne, da jeg tømte Glasset paa hendes Lykke. Du skulde have hørt hende tale, hørt hende takke mig for sin Fader, hvad der jo ei var Umagen værd! det klang som Musik i mine Øren. Det var intet naturligt Væsen! hun forsvandt da ogsaa, kun den Gamle blev tilbage!»

»Det er jo som en Digtning det Hele!» udbød jeg, »det kunde deligt sættes i Vers.»

»Du veed ikke, hvor jeg siden piinte mig, hvor jeg i Hovedet byggede op og rev saa ned igjen, for at træffe sammen med min smukke Zionsdatter. Tænk Dig, jeg nedlod mig til at komme, for at tage mod et Laan, jeg slet ikke behøvede. Jeg tog mod 20 blanke Scudi paa 8 Dage, men hende fik jeg ikke at see. Jeg bragte dem alt tredje Dag derefter urørte igjen, og den Gamle smilte og gned Hænderne, thi han havde vel ikke saa ganske stolet paa min priste Ærlighed. Jeg roste hans Cypervin, men *hun* bragte mig ingen, selv skjænkede han den med magre, rystende Hænder. Mit Øie spejdede i hver Krog, hun var der ikke. Hun viste sig ikke; kun da jeg foer ned ad Trappen, syntes jeg, Gardinet ved det aabne Vindue bevægede sig; det maatte være hende: »Farvel Signora!» raabte jeg, men Alt blev stille, som en Muur, ingen viste sig. Endnu er jeg ikke videre i mit Eventyr! Giv mig et Raad. Opgivet hende har jeg ikke, og vil ikke! hvad gjør jeg dog? Faar en glimrende Idee, min Hjertens-Unge! Vær mig en *Saturnia* og *Venus*, der fører *Æneas* og *Lybiens Datter* sammen i den lønlige Grotte.»

»Hvad vil Du, jeg skal gjøre? Jeg begriber ikke, hvorledes jeg kan udrette noget her!»

»Du kan Alt, naar Du vil! Hebraisk er jo et deligt Sprog, en poetisk Billedverden, det skulde Du lægge Dig efter, og tage en Jøde til at lære Dig det! jeg betaler Alt! Du tager den gamle *Hanock*, for det har jeg udspioneret, og han hører til den lærde Deel i *Ghetto*; naar nu dit troskyldige Væsen har indtaget ham, saa kommer Du ogsaa i Bekjendskab med Datteren og tager Dig da af mine Sager; men i Gallop, i flyvende Gallop; jeg har brændende Gift, Kjærlighedens brændende Gift i mit Blod. Gaae endnu i Dag til Jøden!»

»Det kan jeg ikke!» svarede jeg, »betænker Du slet ikke mine Forhold, hvilken Rolle jeg kom til at spille; og hvor kan Du, kjære *Bernardo*, nedlade Dig til et Kjærligheds-Eventyr med en Jødepige — —»

»O det forstaaer Du dig ikke paa!» afbrød han mig, »Jødepige eller ei, det gjør intet til Sagen, naar kun Varerne ere gode! Nu, Du velsig-

nede Ungel min egen fortræffelige *Antonio*! læg Dig saa efter det Hebraiske! vi ville begge to studere det, kun paa forskjellig Maade! vær fornuftig og tænk paa, hvormeget Du derved kan gjøre for min Lykke!

»Du veed,« sagde jeg, »hvor inderligt jeg med hele min Sjæl hænger ved Dig! Du veed, hvor din overvældende Kraft griber ind i mine Tanker, i min hele Vilie! var Du ond, da kunde Du fordærve mig! – jeg maa ind i din magiske Kreds! Jeg bedømmer ikke dine Livs-Anskuelser efter mine, enhver maa vist følge sin Natur! jeg troer heller ikke, det er Synd, den Maade Du griber Glæden paa, thi saaledes er nu Du engang skabt, jeg er en ganske Anden! Overtal mig ikke til et Eventyr, der, om det end falder vel ud, dog aldrig var til din sande Lykke!«

»Godt, godt!« afbrød han mig, og jeg saae det fremmede, stolte Blik, han saa ofte havde viist mod *Habbas Dahdah*, naar denne ved sin Stilling var den afgjørende! »godt, *Antonio*! det var ogsaa et Spøg, det Hele! Du skal ikke løbe i Skriftestolen for min Skyld! men hvad Ondt der var i, at Du lærte lidt Hebraisk og det af min Jøde, begriber jeg ikke! men ikke et Ord derom! – Tak for Besøget! vil Du spise? vil Du drikke? her er til Tjeneste!«

Jeg var forstømt; Tønen, hvori han talte, hele hans Maade at være paa var som den Fornærmedes. Istændende Kulde og fornem Høflighed mødte mit varme Haandtryk. Forstømt og bedrøvet forlod jeg ham snart.

Jeg folte, han havde Uret, at jeg havde handlet, som jeg burde, og dog kom der Øieblikke, hvori jeg syntes at jeg havde været ond imod ham. I denne min Kamp med mig selv gik jeg igjennem Jødekvartret og haabede paa min Lykkestjerne, at den vilde føde et Eventyr til Gavn for min kjære *Bernardo*, men jeg saae ikke engang den gamle Jøde; fremmede Ansigter tittede rundt om fra Vinduer og Døre; skidne Born laae paa Fortouget mellem alskens Skramlerne af Jern og Klæder, det evige Skrig, om man vilde sælge eller købe, bedøvede mig næsten. Nogle unge Piger spillede, fra Vindue til Vindue, Fjerboldt over Gaden; den ene var ret smuk, – skulde det være *Bernardos* Elskede? Uden at vilie det, tog jeg Hatten af, men skammede mig derover og strøg mig med Haanden om Panden, som var det Varmen og ikke Pigen, jeg bløttede mit Hoved for.